

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THỊ OANH

PHÁT TRIỂN KINH TẾ TRANG TRẠI
Ở THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN TỈNH THÁI NGUYÊN
THEO HƯỚNG BỀN VỮNG

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

THÁI NGUYÊN - 2015

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THỊ OANH

**PHÁT TRIỂN KINH TẾ TRANG TRẠI
Ở THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN TỈNH THÁI NGUYÊN
THEO HƯỚNG BỀN VỮNG**

Chuyên ngành: Kinh tế nông nghiệp

Mã số: 60 62 01 15

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. Lê Thế Hoàng

THÁI NGUYÊN - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng, số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn ***“Phát triển kinh tế trang trại ở thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên theo hướng bền vững”*** là trung thực, là kết quả nghiên cứu của riêng tôi.

Các tài liệu số liệu sử dụng trong luận văn do UBND tỉnh Thái Nguyên, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Thái Nguyên, UBND thành phố Thái Nguyên, phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, phòng Tài Nguyên - Môi trường thành phố, phòng Tài chính Kế hoạch, Chi cục Thống kê thành phố Thái Nguyên cung cấp và do cá nhân tôi thu thập từ các báo cáo của TW, UBND tỉnh, UBND thành phố, sách, báo, tạp chí và các kết quả nghiên cứu có liên quan đến đề tài đã được công bố ... Các trích dẫn trong luận văn đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, tháng 09 năm 2015

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Oanh

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện đề tài: “*Phát triển kinh tế trang trại ở thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên theo hướng bền vững*”, tôi đã nhận được sự hướng dẫn, giúp đỡ, động viên của nhiều tập thể và cá nhân. Tôi xin được bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc nhất tới các tập thể và cá nhân đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong học tập và nghiên cứu.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc và trân trọng cảm ơn TS. Lê Thế Hoàng người đã chỉ bảo, hướng dẫn và giúp đỡ tôi rất tận tình trong suốt thời gian thực hiện và hoàn thành luận văn.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh Thái Nguyên, Khoa sau Đại học Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh Thái Nguyên là cơ sở đào tạo Thạc sỹ. Cùng sự giúp đỡ tận tình của các Thầy, Cô Khoa sau Đại học đã tạo mọi điều kiện thuận lợi cho tôi trong suốt thời gian học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Xin trân trọng cảm ơn Lãnh đạo Văn phòng UBND tỉnh, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Cục Thống kê tỉnh Thái Nguyên, UBND thành phố, phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Chi cục thống kê thành phố Thái Nguyên và các cơ quan, tổ chức, cá nhân đã giúp đỡ tôi về nguồn tư liệu phục vụ cho việc thực hiện đề tài.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Lãnh đạo Văn phòng HĐND&UBND thành phố, các đồng nghiệp nơi tôi công tác đã ủng hộ, tạo mọi điều kiện thuận lợi nhất cho tôi trong suốt quá trình nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Xin cảm ơn gia đình, những người thân và bạn bè luôn động viên, ủng hộ giúp tôi tập trung nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Thái Nguyên, tháng 09 năm 2015

Tác giả

Nguyễn Thị Oanh

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT.....	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Ý nghĩa khoa học của đề tài	4
5. Kết cấu của đề tài.....	5
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ PHÁT TRIỂN KINH TẾ TRANG TRẠI Ở THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN, TỈNH THÁI NGUYÊN THEO HƯỚNG BỀN VỮNG.....	6
1.1. Cơ sở lý luận của đề tài	6
1.1.1. Tăng trưởng và phát triển.....	6
1.1.2. Phát triển bền vững	7
1.1.3. Một số vấn đề cơ bản về trang trại	8
1.1.4. Phát triển kinh tế hộ trang trại theo hướng bền vững	12
1.1.5. Sự cần thiết phải phát triển kinh tế trang trại theo hướng bền vững.....	13
1.1.6. Các yếu tố ảnh hưởng đến phát triển kinh tế trang trại theo hướng bền vững	15
1.1.7. Những chủ trương chính sách của Đảng và Nhà nước liên quan đến phát triển bền vững	19
1.2. Cơ sở thực tiễn của đề tài.....	27
1.2.1. Tình hình phát triển kinh tế trang trại ở huyện, thị trấn một số tỉnh.....	27
1.2.2. Bài học kinh nghiệm đối với thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên.....	37
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	40

2.1. Câu hỏi nghiên cứu	40
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	40
2.3. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu	43
2.3.1. Hệ thống chỉ tiêu thể hiện năng lực sản xuất của các trang trại	43
2.3.2. Chỉ tiêu giá trị sản xuất trên một đơn vị diện tích.....	43
2.3.3. Chí phí và lợi nhuận trên một đơn vị diện tích	45
2.3.4. Lợi nhuận bình quân	46
2.3.5. Nhóm chỉ tiêu thể hiện sự phát triển kinh tế trang trại	46
2.3.6. Nhóm chỉ tiêu thể hiện sự phát triển bền vững của kinh tế trang trại.....	46
Chương 3: THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN KINH TẾ TRANG TRẠI Ở THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN, TỈNH THÁI NGUYÊN THEO HƯỚNG BỀN VỮNG.....	47
3.1. Khái quát về điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội địa bàn nghiên cứu	47
3.1.1. Đặc điểm tự nhiên	47
3.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội.....	51
3.1.3. Cơ sở hạ tầng.....	53
3.1.4. Tình hình văn hóa, chính sách xã hội.....	55
3.2. Thực trạng phát triển kinh tế trang trại ở thành phố Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên theo hướng bền vững.....	56
3.2.1. Thực trạng phát triển kinh tế của các trang trại của TPTN	56
3.2.2. Đánh giá thực trạng phát triển kinh tế trang trại trên địa bàn TPTN theo hướng bền vững	79
3.2.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến phát triển kinh tế trang trại trên địa bàn TPTN theo hướng bền vững	87
3.2.4. Phân tích điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội và thách thức trong phát triển kinh tế trang trại theo hướng bền vững trên địa bàn TPTN	96
Chương 4: MỘT SỐ GIẢI PHÁP ĐẨY MẠNH PHÁT TRIỂN KINH TẾ TRANG TRẠI Ở THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN, TỈNH THÁI NGUYÊN THEO HƯỚNG BỀN VỮNG	100
4.1. Một số giải pháp phát triển kinh tế trang trại theo hướng bền vững trên địa bàn TPTN, tỉnh Thái Nguyên.....	100

4.1.1. Căn cứ đề xuất giải pháp.....	100
4.1.2. Giải pháp phát triển kinh tế trang trại theo hướng bền vững.....	101
4.2. Đề nghị.....	106
4.2.1. Đối với nhà nước và chính quyền các cấp.....	106
4.2.2. Đối với các chủ trang trại.....	107
KẾT LUẬN	108
TÀI LIỆU THAM KHẢO	110
PHỤ LỤC	113

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Chữ viết đầy đủ
BQ	Bình quân
CNH - HĐH	Công nghiệp hoá - Hiện đại hoá
CN-TTCN	Công nghiệp - Tiểu thủ công nghiệp
ĐVT	Đơn vị tính
GDP	Tổng sản phẩm quốc nội
GNP	Tổng sản phẩm quốc dân
KT - XH	Kinh tế - xã hội
KTTT	Kinh tế trang trại
NN & PTNN	Nông nghiệp và Phát triển nông thôn
PTBV	Phát triển bền vững
SXKD	Sản xuất kinh doanh
TPTN	Thành phố Thái Nguyên
TT	Trang trại
TTCN	Trang trại chăn nuôi
UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1 Tình hình đất đai của thành phố Thái Nguyên giai đoạn 2012 - 2014	49
Bảng 3.2 Tốc độ tăng trưởng và chuyển dịch cơ cấu kinh tế TPTN giai đoạn 2012 - 2014.....	52
Bảng 3.3 Tình hình dân số và lao động của TPTN giai đoạn 2012 - 2014.....	52
Bảng 3.4 Thực trạng dân số và cơ cấu lao động của TPTN giai đoạn 2012 - 2014	53
Bảng 3.5 Loại hình và cơ cấu TTCN của TPTN 2012 -2014	57
Bảng 3.6 Sự thay đổi các nguồn lực sản xuất của TTCN 2012 - 2014.....	58
Bảng 3.7 Thông tin chung về các trang trại điều tra năm 2014	60
Bảng 3.8 Tình hình đất đai của các trang trại điều tra năm 2014	62
Bảng 3.9 Lao động của các trang trại điều tra, 2014	62
Bảng 3.10 Tình hình vốn sản xuất kinh doanh của các trang trại, 2014.....	63
Bảng 3.11 Cơ sở vật chất của các trang trại, 2014.....	64
Bảng 3.12 Công tác thú y ở các trang trại điều tra, 2014.....	68
Bảng 3.13 Quy mô chăn nuôi một số giống vật nuôi chủ yếu của trang trại.....	69
Bảng 3.14 Chi phí sản xuất kinh doanh của trang trại năm 2014	70
Bảng 3.15 Doanh thu từ các hoạt động sản xuất kinh doanh của trang trại, 2014	72
Bảng 3.16 Thu nhập từ các hoạt động sản xuất kinh doanh của trang trại, 2014.....	73
Bảng 3.17 Hiệu quả sản xuất kinh doanh của các trang trại, năm 2014	75
Bảng 3.18 Hiểu biết của chủ trang trại về các quy trình sản xuất mới	80
Bảng 3.19 Đánh giá của chủ trang trại về chất lượng sản phẩm hàng hóa của trang trại.....	82
Bảng 3.20 Tỷ lệ tiêu thụ sản phẩm cho khách hàng chính của trang trại	83
Bảng 3.21 Hệ thống xử lý chất thải của trang trại	87
Bảng 3.22 Các rủi ro mà trang trại gặp phải trong năm 2014.....	89
Bảng 3.23 Đánh giá của chủ trang trại về mức độ hưởng lợi từ các chính sách.....	92
Bảng 3.24 Đánh giá của chủ trang trại về cơ sở hạ tầng.....	93
Bảng 3.25 Phân tích SWOT trong phát triển kinh tế trang trại theo hướng bền vững trên địa bàn TPTN	97

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 3.1 Bản đồ hành chính thành phố Thái Nguyên.....	47
Hình 3.2 Nguồn thông tin khoa học kỹ thuật đối với trang trại	67
Hình 3.3 Tỷ lệ các khoản chi phí cho chăn nuôi của các trang trại năm 2014	72
Hình 3.4 Hiệu quả sản xuất của các trang trại ở TPTN.....	76
Hình 3.5 Biến động giá thức ăn hỗn hợp cho lợn thịt với giá thịt lợn hơi qua các tháng trong năm 2014.....	84
Hình 4.1 Tổ chức mối quan hệ giữa các tổ chức dịch vụ và trang trại	103